ผลของการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*

THE EFFECTS OF THE REAP INSTRUCTION SUPPLEMENTED WITH 5W1H QUESTION TECHNIQUE ON READING FOR MAIN IDEAS AND SUMMARY MEDIA CREATION ABILITIES OF GRADE 6 STUDENTS

โยธิดา ภูมิเพ็ง[1] และ สุทธิดา จันทร์ดวง[2]
Yothida Poompeng[1] and Sutthida Chanduang[2]
[1-2]มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
[1-2]Udon Thani Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author's Email: Yothida2541@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H 2) ศึกษาความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการสอน กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพธิ์ อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง แบบแผนการทดลองรูปแบบกลุ่มเดียววัดก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ 3) แบบประเมินผลงานการสร้างสื่อสรุปใจความ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบด้วยสถิติ Paired Samples t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1.ผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.88 และหลังเรียนเท่ากับ 23.63 2) ความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียน พบว่า

* Received 5 May 2026; Revised 28 May 2026; Accepted 25 September 2026

ความสามารถอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวม 4.56

คำสำคัญ: การเรียนการสอนแบบ REAP,เทคนิคการใช้คำถาม 5W1H,การอ่านจับใจความสำคัญ,การสร้างสื่อสรุปใจความ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare Grade 6 students' ability in reading for main idea comprehension before and after being taught through the REAP instructional approach supplemented with the 5W1H questioning technique; 2) to study Grade 6 students' ability to create summary media; and 3) to examine Grade 6 students' satisfaction toward the instruction. The participants consisted of eight Grade 6 students at Banpho School, Phibunrak District, Udon Thani Province, during the first and second semesters of the 2025 academic year, selected by purposive sampling. The study employed a one-group pretest–posttest experimental design. The research instruments included: 1) lesson plans, 2) a reading for main idea comprehension test, 3) an assessment form for summary media creation, and 4) a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and the Paired Samples t-test. The findings were as follows:

1. Grade 6 students who learned through the REAP instructional approach supplemented with the 5W1H questioning technique demonstrated significantly higher reading for main idea comprehension after the instruction at the .05 level. The mean pretest score was 12.88, while the mean posttest score was 23.63.

2. Grade 6 students' ability to create summary media was at an excellent level.

3. Grade 6 students' satisfaction toward the instruction was at the highest level, with an overall mean score of 4.56.

Keywords: REAP instructional approach, 5W1H questioning technique, reading for main idea comprehension, summary media creation

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง หากผู้เรียนมีพื้นฐานการอ่านที่ดี ย่อมสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ รัชนี ศรีไพรวรรณ (2551: 15) ได้อธิบายว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นเครื่องมือหลักในการสืบค้นและเข้าถึงความรู้ในทุกกลุ่มสาระ หากผู้เรียนไม่สามารถอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ก็อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาที่มีความซับซ้อน ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะหลายด้านร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการทำความเข้าใจข้อความ การวิเคราะห์เนื้อหา การเชื่อมโยงความคิด และการแยกแยะประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านจึงถือเป็นรากฐานสำคัญของการจัดการศึกษา เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และต่อยอดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นทักษะสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้วยความสำคัญของการอ่าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนด “การอ่าน” เป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง ดู และพูด สาระที่ 4 หลักภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยเฉพาะ “การอ่าน” ถือเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้และข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่สามารถอ่านและเข้าใจข้อมูลได้ดีจะสามารถพัฒนาตนเองและงานของตนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้จากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันอย่างมีคุณภาพ (กรมวิชาการ, 2553: 10) โดยมีหัวใจสำคัญคือ การอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่การคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงใจ ไทยคุรุพันธ์ (2562: 15) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2560: 42) ที่เน้นย้ำตรงกันว่า การอ่านจับใจความสำคัญคือกระบวนการทำความเข้าใจเนื้อหาในระดับมโนทัศน์และเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนต้องฝึกฝนเพื่อแยกแยะสาระสำคัญ หากผู้เรียนไม่สามารถสกัดประเด็นหลักออกจากเรื่องที่อ่านได้ ย่อมส่งผลให้ไม่สามารถวิพากษ์ ตีความ หรือประเมินค่าเนื้อหานั้นได้อย่างมีเหตุผล อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติกลับพบว่าผู้เรียนจำนวนมากยังคงประสบปัญหา โดยมีลักษณะที่สามารถอ่านออกเขียนได้ (Literacy) แต่ไม่สามารถอธิบายสิ่งที่อ่านหรือไม่สามารถจำแนกใจความสำคัญได้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมมักเน้นเพียงการอ่านออกเสียงหรือการตอบคำถามท้ายบท แต่ขาดกระบวนการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ที่ช่วยให้

นักเรียนสกัดใจความสำคัญด้วยตนเอง ปรากฏการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับทัศนะของศศิธร รัตนโภคา (2561: 54) ที่ระบุว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญยังคงเป็นจุดอ่อนสำคัญที่สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษามาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพธิ์ พบว่านักเรียนยังมีข้อจำกัดด้านทักษะการอ่าน โดยเฉพาะความสามารถในการจับใจความสำคัญจากบทอ่าน แม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะสามารถอ่านออกเสียงข้อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา แต่เมื่อพิจารณาในด้านการทำความเข้าใจเนื้อหา พบว่านักเรียนจำนวนหนึ่งยังไม่สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือสรุปสาระสำคัญของบทอ่านได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การอธิบายความหมายของเนื้อหาและการถ่ายทอดความเข้าใจจากบทอ่านยังอยู่ในระดับที่ควรได้รับการพัฒนา สภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนบ้านโพธิ์ในช่วง 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา พ.ศ. 2565–2567 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง ผลการทดสอบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงภาวะวิกฤตทางทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญอย่างเป็นระบบด้วยนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ REAP ซึ่งเป็นกระบวนการอ่านอย่างมีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วย การอ่านเพื่อทำความเข้าใจ (Read) การถอดความเป็นภาษาของตนเอง (Encode) การเขียนคำอธิบายหรือคำถามประกอบข้อความ (Annotate) และการไตร่ตรองสิ่งที่ได้เรียนรู้ (Ponder) กระบวนการดังกล่าวมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การประยุกต์ใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W1H เข้ามาเสริมในขั้นตอนการถอดความ (Encode) มีบทบาทสำคัญในฐานะเครื่องมือทางปัญญา (Cognitive Tool) ที่ช่วยชี้นำกระบวนการคิดและกระตุ้นระบบการตั้งคำถามของผู้เรียน ทำให้สามารถวิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อหาแยกแยะประเด็นสำคัญได้อย่างมีทิศทาง ปรับเปลี่ยนจากการเรียนรู้ที่เน้นความจำไปสู่การอ่านที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และเมื่อผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเป็นลำดับขั้นแล้ว ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนถ่ายทอดมโนทัศน์ที่ได้เรียนรู้ออกมาในรูปแบบของ "สื่อสรุปใจความ" เพื่อจัดลำดับความคิดและสื่อสารสาระสำคัญออกมาเป็นภาพ ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารเชิงทัศน์ที่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ โดยเฉพาะ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ซึ่งอธิบายว่าการที่ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนหรือปฏิบัติซ้ำอย่างต่อเนื่อง

จะช่วยเสริมสร้างความชำนาญและความถูกต้องในการเรียนรู้ (Edward L. Thorndike, 1913) ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่าน วิเคราะห์ และสรุปสาระสำคัญผ่านการสร้างสื่อสรุปใจความอย่างสม่ำเสมอ จึงเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจในบทอ่านและทำให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองขั้นเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2568 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กเครือข่ายพิบูลย์รักษ์ ตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 8 โรงเรียน ทั้งหมด 64 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพธิ์ ตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2568 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 คน มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดย

พิจารณาจากความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H จำนวน 6 แผน แบ่งเป็นแผนที่ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง จำนวน 3 แผน และแผนที่ใช้เวลาแผนละ 4 ชั่วโมง จำนวน 3 แผน รวมระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยของความยากง่ายเท่ากับ 0.56 และค่าเฉลี่ยของอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.53 นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) พบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

2. แบบประเมินผลงานการสร้างสื่อสรุปใจความ โดยมีองค์ประกอบเพื่อประเมินผลงาน 3 ด้านดังนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเหมาะสมของแบบประเมินผลงานการสร้างสื่อสรุปใจความอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามประกอบด้วยรายการประเมินจำนวน 12 ข้อ ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน การจัดการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในการเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ โดยผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของทุกข้อเท่ากับ 1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

3.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 Read (อ่าน)

ขั้นที่ 2 Encode (ถอดรหัส/สรุปใจความ) เสริมด้วยการใช้คำถาม 5W1H

ขั้นที่ 3 Annotate (บันทึกความคิดเห็นและข้อสังเกต)

ขั้นที่ 4 Ponder (ไตร่ตรอง/สรุปใจความรวม) และสร้างสื่อสรุปใจความ

3.3 การทดสอบหลังเรียน (Posttest) และประเมินผลงานงานสื่อสรุปใจความ

3.4 ทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน เนื่องจาก N=8 (กลุ่มเล็กมาก) จึงใช้การทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูลโดยใช้สถิติ Shapiro–Wilk test ก่อนการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ จึงใช้สถิติ Paired Samples t-test ในการเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิจัย

ก่อนการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้านการแจกแจงปกติของข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก (N < 50) ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติ Shapiro-Wilk Test ในการทดสอบการแจกแจงปกติ ซึ่งมีความเหมาะสม โดยพิจารณาจากค่าความแตกต่างของคะแนนสอบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติของคะแนนผลต่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตัวแปร	สถิติ Shapiro–Wilk	df	Sig.	การตัดสินใจ	สรุปผล
คะแนนก่อนเรียน	0.932	8	0.530	$p > .05$ ยอมรับ H_0	แจกแจงปกติ
คะแนนหลังเรียน	0.970	8	0.898	$p > .05$ ยอมรับ H_0	แจกแจงปกติ

จากการตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูลโดยใช้สถิติ Shapiro–Wilk พบว่าคะแนนก่อนเรียน (Pretest) มีค่า Sig. เท่ากับ 0.530 และคะแนนหลังเรียน (Posttest) มีค่า Sig. เท่ากับ 0.898 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 ทั้งสองตัวแปร แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) สรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นปกติ จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติแบบพาราเมตริก (Parametric Statistics) ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถใช้สถิติ Paired Samples t-test ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขนาดอิทธิพล (Effect Size) เพื่ออธิบายความสำคัญของผลการวิจัยในเชิงปฏิบัติ ซึ่งช่วยสะท้อนระดับผลของการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ

สำคัญของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของ Cohen กล่าวคือ ค่า Effect Size เท่ากับ 0.20 หมายถึง ขนาดอิทธิพลระดับเล็ก ค่า 0.50 หมายถึง ขนาดอิทธิพลระดับปานกลาง และค่า 0.80 ขึ้นไป หมายถึง ขนาดอิทธิพลระดับสูง ซึ่งหากผลการวิเคราะห์พบว่าค่า Effect Size อยู่ในระดับสูง ย่อมแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน ทั้งในด้านสถิติและการนำไปใช้ในทางปฏิบัติจริง

1. ผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนหลังเรียน ($\bar{X}$= 23.63, S.D. = 2.20) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$= 12.88, S.D. =2.17) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 18.217, p < .05) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.83

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	□	S.D.	ร้อยละ	t	Sig.	Effect Size
ก่อนเรียน	8	30	12.88	2.17	42.92	18.217	.000	6.44
หลังเรียน	8	30	23.63	2.20	78.75			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H เป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน โดยจากผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังพบว่าค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) เท่ากับ 6.44 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของ Cohen ที่กำหนดว่า ค่า 0.20 คือระดับเล็ก ค่า 0.50 คือระดับปานกลาง และค่า 0.80 ขึ้นไปคือระดับสูง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหา แยกแยะประเด็นสำคัญ และทำความเข้าใจสาระของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งการใช้การเรียนการสอนแบบ REAP ที่เน้นการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนควบคู่กับ การใช้คำถามแบบ 5W1H ยังช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านได้อย่างมีประสิทธิผล

2. ผลการศึกษาความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เช่น อินโฟกราฟิกหรือสตอรี่บอร์ด หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H

ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 8 คน อย่างต่อเนื่องรวมทั้งหมด 6 ชิ้นงาน โดยได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยและร้อยละของความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความสำคัญ

ชิ้นงาน การสร้างสื่อ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1 (สตอรี่บอร์ด)	20	14.25	1.04	71.25	ดีมาก
2 (สตอรี่บอร์ด)	20	15.25	1.04	76.25	ดีมาก
3 (สตอรี่บอร์ด)	20	16.25	1.04	81.25	ดีมาก
4 (อินโฟกราฟิก)	20	16.88	0.83	84.38	ดีเยี่ยม
5 (อินโฟกราฟิก)	20	17.50	0.93	87.50	ดีเยี่ยม
6 (อินโฟกราฟิก)	20	17.88	0.83	89.38	ดีเยี่ยม
รวม	**20**	**16.34**	**1.38**	**81.67**	**ดีเยี่ยม**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 ชิ้นงาน โดยในชิ้นงานที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 14.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.04 และมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึง ชิ้นงานที่ 6 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 17.88 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.83 คิดเป็นร้อยละ 89.38

เมื่อพิจารณาพัฒนาการเป็นรายชิ้นงาน พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามลำดับดังนี้ 14.25, 15.25, 16.25, 16.88, 17.50 และ 17.88 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ใจความสำคัญและนำมาผลิตสื่อสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้นเมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การออกแบบสื่ออินโฟกราฟิกหรือสตอรี่บอร์ดมีความครบถ้วนของเนื้อหาและความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนในแต่ละระยะของการฝึกฝน ทั้งนี้ระดับคุณภาพโดยรวมของนักเรียนขยับจากระดับ "ดีมาก" ในช่วงแรก ขึ้นสู่ระดับ "ดีเยี่ยม" ในช่วงท้ายของการทดลอง

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ 3 ด้าน จำนวน 12 ข้อ ไปประเมินกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 8 คน หลังสิ้นสุด การจัดการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการสอน

รายการประเมินความพึงพอใจ	□	**S.D.**	**ระดับความพึงพอใจ**
1. ด้านบรรยากาศในการเรียน	4.50	0.37	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.36	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.58	0.37	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยภาพรวม	**4.56**	**0.34**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ในภาพรวมอยู่ในระดับ "มากที่สุด" โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.34 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36 รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37 รองลงมาและด้านบรรยากาศในการเรียน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37 รองลงมา ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ด้านความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบ REAP เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่าน ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ถอดความ และไตร่ตรองเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลและสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างเป็น

ระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ McKenna และ Robinson (2009) ที่กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน เทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ยังช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการแยกแยะองค์ประกอบสำคัญของเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทรสุดา นาคสุข (2564) และ ธุวานันท์ ณัฐเมธาธนาศิริ (2567) ที่พบว่าเทคนิค 5W1H สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องยังสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) ของ John Dewey (1938) และแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของ Jean Piaget (1970) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการสรุปและถ่ายทอดความรู้ของผู้เรียน เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนแบบ REAP เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านอย่างลึกซึ้งได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นลำดับขั้น ส่งผลให้สามารถคัดเลือกและจัดระบบสาระสำคัญของเนื้อหาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Eanet และ Manzo (1976) ที่ระบุว่ารูปแบบการอ่านแบบ REAP ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและสร้างความหมายจากข้อความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของเรื่องได้อย่างครบถ้วนและเป็นระบบ ทำให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและสรุปสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lev Vygotsky (1978) ที่เน้นบทบาทของเครื่องมือทางปัญญาในการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน นอกจากนี้ การที่ผู้เรียนสามารถนำสาระสำคัญไปถ่ายทอดในรูปแบบของสื่อสร้างสรรค์ เช่น อินโฟกราฟิกและสตอรี่บอร์ดยังสะท้อนถึงการใช้กระบวนการคิดขั้นสูง โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Benjamin Bloom (1956) ที่มองว่าการสังเคราะห์และการสร้างผลงานเป็นทักษะในระดับสูงของการอ่าน อีกทั้งการสร้างสื่อดังกล่าว ยังเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สังเคราะห์ความรู้และแสดงความเข้าใจผ่านการออกแบบภาพและข้อความอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Learning) ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้ผลการประเมินยังสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพผลงานของนักเรียนมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจากระดับดีมากไปสู่ระดับดีเยี่ยม อันเป็นผลมาจากการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การได้รับข้อเสนอแนะ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถ

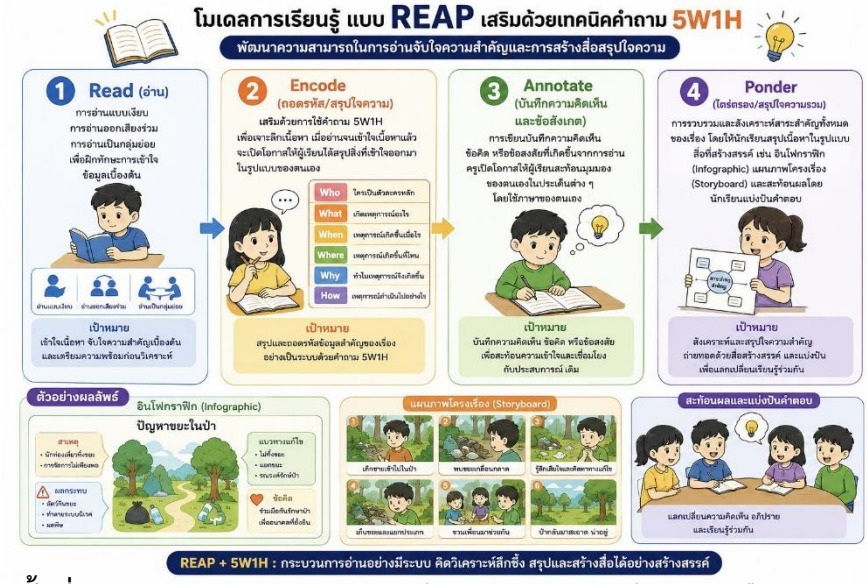
ปรับปรุงและพัฒนาผลงานของตนเองได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้นการบูรณาการรูปแบบการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H จึงเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความสำคัญของนักเรียน เนื่องจากช่วยส่งเสริมทั้งกระบวนการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล และการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านสื่อได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

3. ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากนวัตกรรมดังกล่าวเปลี่ยนบริบทชั้นเรียนจากการบรรยายแบบเดิม (Passive Learning) ไปสู่ชั้นเรียนเชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความพึงพอใจระดับสูง คือ ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ (Sense of Achievement) ของผู้เรียน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีพื้นฐานทักษะการอ่านค่อนข้างจำกัดและมีคะแนน O-NET ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอนของกิจกรรม ทั้งการอ่าน การวิเคราะห์ การตั้งคำถาม การอภิปราย และการสรุปความรู้ร่วมกัน ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความเป็นกันเอง เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและมีความรู้สึกสนุกสนานในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ความปลอดภัยทางจิตใจ และความสุขในการเรียน ตลอดจนสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Learning) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้น การบูรณาการรูปแบบการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H จึงเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การพัฒนาทักษะการคิด และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม อันนำไปสู่ความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญและการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียน เนื่องจากช่วยส่งเสริมกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ วิเคราะห์ และถ่ายทอดสาระสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสร้างการมีส่วนร่วมและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ จนนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนที่สูงขึ้นอย่างชัดเจน

องค์ความรู้ใหม่

จากการสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ในงานวิจัยนี้ เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบโมเดลการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H มี 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 Read (อ่าน) การอ่านแบบเงียบ การอ่านออกเสียงร่วม หรือการอ่านเป็นกลุ่มย่อย เพื่อฝึกทักษะการเข้าใจข้อมูลเบื้องต้น

ขั้นที่ 2 Encode (ถอดรหัส/สรุปใจความ) เสริมด้วยการใช้คำถาม 5W1H เพื่อเจาะลึกเนื้อหา เมื่ออ่านจนเข้าใจเนื้อหาแล้ว ขั้น Encode จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สรุปสิ่งที่เข้าใจออกมาในรูปแบบของตนเอง ผู้เรียนจะลงมือถอดรหัสข้อมูลจากเรื่องที่ได้อ่านด้วยคำถาม 5W1H

ขั้นที่ 3 Annotate (บันทึกความคิดเห็นและข้อสังเกต) การเขียนบันทึกความคิดเห็น ข้อคิด หรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการอ่าน ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนมุมมองของตนเองในประเด็นต่าง ๆ โดยใช้ภาษาของตนเอง

ขั้นที่ 4 Ponder (ไตร่ตรอง/สรุปใจความรวม) การรวบรวมและสังเคราะห์สาระสำคัญทั้งหมดของเรื่อง โดยให้นักเรียนสรุปเนื้อหาในรูปแบบสื่อที่สร้างสรรค์ เช่น อินโฟกราฟิก (Infographic) แผนภาพโครงเรื่อง (Storyboard) และสะท้อนผลโดยนักเรียนแบ่งปันคำตอบ/ใจความสำคัญกับเพื่อน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและการสร้างสื่อสรุปใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งความสามารถในการสร้างสื่อสรุปใจความสำคัญอยู่ในระดับดีเยี่ยม และความพึงพอใจโดยรวมต่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1.1 ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ 1.2 ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจลักษณะของคำถามตามเทคนิค 5W1H โดยเฉพาะคำถามประเภท ทำไม (Why) และ อย่างไร (How) 1.3 ครูผู้สอนควรเน้นให้นักเรียนสรุปความจากความเข้าใจของตนเอง มากกว่าการคัดลอกข้อความจากบทอ่านโดยตรง 1.4 ครูผู้สอนควรเตรียมแนวทางหรือเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการสร้างสื่อสรุปใจความสำคัญของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป 2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น หรือในบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน 2.2 ควรมีการศึกษาการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ไปประยุกต์ใช้กับทักษะทางภาษาไทยด้านอื่น 2.3 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ในรูปแบบกิจกรรมกลุ่มหรือโครงงาน 2.4 ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนแบบ REAP เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ในหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการสรุปความของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ดวงใจ ไทยคุรุพันธ์. (2562). ทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธุวานันท์ ณัฐเมธาธนาศิริ (2567). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ร่วมกับชุดฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญและการคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4

โรงเรียนสุขานารี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม บริหารธุรกิจและการสื่อสาร.

ภัทรสุดา นาคสุข. (2564). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2551). แนวคิดและหลักการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศศิธร รัตนโภคา. (2561). การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในศตวรรษที่ 21. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2560). หลักการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

Benjamin Bloom. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. New York: David McKay.

Eanet, M. G., & Manzo, A. V. (1976). REAP—a strategy for improving reading/writing study skills. Journal of Reading, 19(8), 647–652.

Edward L. Thorndike. (1913). Educational psychology: The psychology of learning (Vol. 2). New York: Teachers College, Columbia University.

Jean Piaget. (1970). Science of education and the psychology of the child. New York: Orion Press.

John Dewey. (1938). Experience and Education. New York: Macmillan.

Lev Vygotsky. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Manzo, A. V., Manzo, U. C., & Estes, T. H. (2002). Content area literacy: Interactive teaching for active learning (3rd ed.). John Wiley & Sons.

McKenna, M. C., & Robinson, R. D. (2009). Teaching through text: Reading and writing in the content areas (6th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon.